

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 7ης Μαρτίου 2019*

«REACH – Απόφαση της Επιτροπής με την οποία χορηγείται άδεια για τη χρήση του κίτρινου θειοχρωμικού μολύβδου και του ερυθρού μείγματος θειικού, μολυβδαινικού και χρωμικού μολύβδου – Άρθρο 60, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 – Εξέταση της μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων – Πλάνη περί το δίκαιο»

Στην υπόθεση T-837/16,

Βασίλειο της Σουηδίας, εκπροσωπούμενο αρχικώς από την A. Falk και τον F. Bergius, στη συνέχεια, από τις A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev και J. Lundberg,

προσφεύγον,

υποστηριζόμενο από

το **Βασίλειο της Δανίας**, εκπροσωπούμενο αρχικώς από τον C. Thorning και τη M. Wolff, στη συνέχεια, από τη M. Wolff και τον J. Nyman-Lindgren,

τη **Δημοκρατία της Φινλανδίας**, εκπροσωπούμενη από τον S. Hartikainen,

και

το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, εκπροσωπούμενο από τους A. Neergaard και A. Tamás,

παρεμβαίνοντα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους R. Lindenthal, K. Mifsud-Bonnici, K. Simonsson και την G. Tolstoy,

καθής,

υποστηριζόμενης από

τον **Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA)**, εκπροσωπούμενο από τη M. Heikkilä, τους W. Broere και C. Schultheiss,

παρεμβαίνοντα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η σουηδική.

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ για την ακύρωση της εκτελεστικής αποφάσεως C(2016) 5644 τελικό της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, με την οποία χορηγείται άδεια για ορισμένες χρήσεις των ουσιών «κίτρινο του θειοχρωμικού μολύβδου» και «ερυθρό μείγματος θειικού, μολυβδαινικού και χρωμικού μολύβδου» δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία, πρόεδρο, I. Labucka και A. Dittrich (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 27ης Σεπτεμβρίου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Το κίτρινο θειοχρωμικού μολύβδου (C. I. Pigment Yellow 34· αριθ. ΕΚ 215-693-7, αριθ. CAS 1344-37-2) και το ερυθρό μείγματος θειικού, μολυβδαινικού και χρωμικού μολύβδου με την ονομασία Pigment Red 104 (C. I. Pigment Red 104· αριθ. ΕΚ 235-759-9, αριθ. CAS 12656-85-8) (στο εξής: επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες ή επίμαχα εν προκειμένω χρωμικά μολύβδου ή ακόμη επίμαχες εν προκειμένω ουσίες) είναι μείγματα στοιχείων μολύβδου και χρωμίου VI.
- 2 Λόγω της ανθεκτικότητας, του φωτεινού χρώματος και της λάμψης τους, οι χρωστικές ουσίες αυτές χρησιμοποιούνται στα βερνίκια και στις βαφές, π.χ., για γέφυρες και σιδερένιες ή χαλύβδινες κατασκευές, ή ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η βαφή επιτελεί λειτουργία σημάνσεως, όπως, π.χ., στην περίπτωση προειδοποιητικών σημάτων. Τα χρωμικά μολύβδου χρησιμοποιούνται επίσης για τις διαγραμμίσεις οδών με κίτρινο χρώμα.
- 3 Οι επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες ταξινομήθηκαν, μεταξύ άλλων, ως καρκινογόνες και τοξικές για την αναπαραγωγή του ανθρώπου, με αριθμούς ευρετηρίου 082-009-00-X και 082-010-00-5 στον κατάλογο των εναρμονισμένων ταξινομήσεων και επισημάνσεων επικίνδυνων ουσιών που περιλαμβάνονται στον πίνακα 3.1 του μέρους 3 του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ 2008, L 353, σ. 1).
- 4 Με την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 125/2012, της 14ης Φεβρουαρίου 2012, για τροποποίηση του παραρτήματος XIV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) (ΕΕ 2012, L 41, σ. 1), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιέλαβε τις επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες, λόγω των ιδιοτήτων τους ως καρκινογόνων και τοξικών για την αναπαραγωγή, στο παράρτημα XIV του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του

κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ 2006, L 396, σ. 1), με ορισθείσα ημερομηνία λήξεως την 21η Μαΐου 2015.

- 5 Οκτώ επιχειρήσεις καταχώρισαν χρωμικά μολύβδου σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου II του κανονισμού 1907/2006, μεταξύ των οποίων και η DCC Maastricht BV, η οποία είναι ο αντιπρόσωπος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά την έννοια του άρθρου 8 του κανονισμού 1907/2006, ενός Καναδού κατασκευαστή των εν λόγω ουσιών.
- 6 Η DCC Maastricht, η οποία προμηθεύει τις επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες σε περίπου 100 μεταγενέστερους χρήστες εντός της Ένωσης, είναι η μόνη επιχείρηση που υπέβαλε, στις 19 Νοεμβρίου 2013, αίτηση για τη χορήγηση άδειας σύμφωνα με το άρθρο 62 του κανονισμού 1907/2006, με σκοπό τη διάθεση στην αγορά των επίμαχων εν προκειμένω χρωστικών ουσιών. Η άδεια ζητήθηκε, ειδικότερα, για τις ακόλουθες, πανομοιότυπες και για τις δύο ουσίες, χρήσεις:
  - διανομή και ανάμειξη σκόνης πιγμέντου [χρωστικής ουσίας] σε βιομηχανικό περιβάλλον σε βαφές διαλύτη για χρήση άλλη πλην αυτής που προβλέπεται για τους καταναλωτές·
  - βιομηχανική εφαρμογή βαφών σε μεταλλικές επιφάνειες (όπως μηχανές, οχήματα, πλαίσια, πινακίδες, εξοπλισμό οδικού δικτύου, προεπίστρωση κ.λπ.)·
  - επαγγελματική εφαρμογή, όχι από καταναλωτές, βαφών σε μεταλλικές επιφάνειες (όπως μηχανές, οχήματα, πλαίσια, πινακίδες, εξοπλισμό οδικού δικτύου, προεπίστρωση κ.λπ.) ή ως διαγραμμίσεις οδών·
  - διανομή και ανάμειξη σκόνης πιγμέντου σε βιομηχανικό περιβάλλον σε υγρό ή στερεό πρόμειγμα για τον χρωματισμό πλαστικών ή πλαστικοποιημένων αντικειμένων για χρήση άλλη πλην αυτής που προβλέπεται για τους καταναλωτές·
  - βιομηχανική χρήση στερεών ή υγρών προμειγμάτων που περιέχουν πιγμέντο για τον χρωματισμό πλαστικών ή πλαστικοποιημένων αντικειμένων για χρήση άλλη από αυτή που προβλέπεται για τους καταναλωτές·
  - επαγγελματική χρήση στερεών ή υγρών προμειγμάτων που περιέχουν πιγμέντο στην εφαρμογή θερμοπλαστικών διαγραμμίσεων οδών.
- 7 Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας περιλαμβάνει τα ακόλουθα ενδεικτικά παραδείγματα προϊόντων για τις αναγραφόμενες σ' αυτήν χρήσεις που απαιτούν, κατά τον αιτούντα, τις τεχνολογικές επιδόσεις των χρωστικών ουσιών: καλύμματα για το καπό αυτοκινήτων, προειδοποιητικές πινακίδες, κάδους για φαρμακευτικά απόβλητα, σωλήνες για την πετροχημική βιομηχανία, γερανούς, γεωργικά μηχανήματα, οδικό εξοπλισμό, μεταλλικές γέφυρες, θησαυροφυλάκια και χαλύβδινα εμπορευματοκιβώτια.
- 8 Σύμφωνα με το άρθρο 64, παράγραφος 2, του κανονισμού 1907/2006, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση προκειμένου οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι να έχουν τη δυνατότητα παροχής πληροφοριών σχετικά με τις ουσίες ή τις τεχνικές αντικαταστάσεως. Στο πλαίσιο της διαβουλεύσεως αυτής, υποβλήθηκαν γνωμοδοτήσεις από κατασκευαστές της Ένωσης, μεταγενέστερους χρήστες των επίμαχων εν προκειμένω χρωστικών ουσιών, οργανώσεις του κλάδου, κράτη μέλη καθώς και από ορισμένες μη κυβερνητικές οργανώσεις.
- 9 Οι μεταγενέστεροι χρήστες που εξέφρασαν τις απόψεις τους κατά τις διαβουλεύσεις επισήμαναν ότι οι ουσίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αντί των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου δεν εμφάνιζαν τα ίδια πλεονεκτήματα και ήταν ακριβότερες στην πλειονότητα των περιπτώσεων. Αντιθέτως, η British Coatings Federation, η οποία αντιπροσωπεύει το 90 % της βιομηχανίας επιχρισμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο, δήλωσε κατ' ουσίαν ότι δεν συμμεριζόταν την άποψη του

αιτούντος ότι τα χρωμικά μόλυβδου ήταν αναντικατάστατα. Η οργάνωση αυτή επισήμανε κατ' ουσίαν ότι, κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, στον τομέα των βαφών γινόταν χρήση σημαντικού αριθμού εναλλακτικών προϊόντων που δεν περιείχαν μόλυβδο. Ομοίως, η Α., η οποία είναι επιχείρηση κατασκευής βαφών και επιχρισμάτων, επισήμανε ότι ήταν διαθέσιμα στο εμπόριο σε όλο τον κόσμο εδώ και πολλά έτη κατάλληλα και ασφαλέστερα εναλλακτικά προϊόντα σε σύγκριση με τα επίμαχα εν προκειμένω χρωμικά μόλυβδου, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των επιθυμητών χαρακτηριστικών προϊόντος και αποτελεσμάτων με εύλογο κόστος. Τέλος, η Β., άλλη επιχείρηση παραγωγής προϊόντων και βαφών, επισήμανε ότι η πλειονότητα των πελατών του είχαν μεταβεί επιτυχώς ή ήταν διατεθειμένοι να μεταβούν σε εναλλακτικές λύσεις χωρίς μόλυβδο. Ο αιτών απάντησε στα σχόλια της Β. και της Α. επισημαίνοντας ότι ορισμένες μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι οποίες είχαν υποστηρίξει την αίτησή του στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων, χρειάζονταν τις επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες για την κατασκευή συγκεκριμένων προϊόντων που προορίζονταν για ορισμένες «εξειδικευμένες» χρήσεις.

- 10 Στις 11 Δεκεμβρίου 2014 η επιτροπή αξιολόγησης κινδύνων και η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του ΕCΗΑ εξέδωσαν δώδεκα ενοποιημένες γνώμες σχετικά με την αίτηση αδειοδότησεως για την εξέταση έξι ζητούμενων χρήσεων καθεμιάς από τις εν λόγω δύο ουσίες.
- 11 Με τις γνώμες αυτές, η επιτροπή αξιολόγησης κινδύνων κατέληξε στο συμπέρασμα, όσον αφορά τις επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες, ότι δεν ήταν εφικτός ο καθορισμός παράγωγου επιπέδου χωρίς επιπτώσεις σύμφωνα με το σημείο 6.4 του παραρτήματος Ι του κανονισμού 1907/2006 ούτε για τις καρκινογόνες ιδιότητες ούτε για τις τοξικές για την αναπαραγωγή ιδιότητες.
- 12 Όσον αφορά την τεχνική σκοπιμότητα των εναλλακτικών λύσεων εν γένει για την πρώτη και την τέταρτη από τις ζητούμενες χρήσεις που περιγράφονται στη σκέψη 6 ανωτέρω, η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης επισήμανε, στο σημείο 7 των σχετικών ενοποιημένων γνωμών (παραρτήματα Ε.1, Ε.4, Ε.7 και Ε.10 του υπομνήματος του Βασιλείου της Σουηδίας της 21ης Αυγούστου 2018), ότι ο αιτών την άδεια δεν είχε προσκομίσει καμία ανάλυση εναλλακτικών λύσεων. Από τις γνώμες αυτές προκύπτει επίσης ότι, στο «στάδιο της δημιουργίας» τους, οι επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες δεν επιτελούσαν καμία λειτουργία και ότι, συνεπώς, δεν ήταν δυνατό ή αναγκαίο να διενεργηθεί επαρκής ανάλυση εναλλακτικών λύσεων.
- 13 Όσον αφορά την τεχνική σκοπιμότητα των εναλλακτικών λύσεων εν γένει για τη δεύτερη και την πέμπτη από τις ζητούμενες χρήσεις, στο σημείο 7.2.1 των σχετικών γνωμών (παραρτήματα Ε.2, Ε.5, Ε.8 και Ε.11 του υπομνήματος του Βασιλείου της Σουηδίας της 21ης Αυγούστου 2018), η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης παρέθεσε κατ' ουσίαν τις απόψεις του αιτούντος την άδεια και των λοιπών συμμετεχόντων στη δημόσια διαβούλευση. Οι απόψεις αυτές ήταν κατ' ουσίαν αντικρουόμενες.
- 14 Ως προς την τεχνική σκοπιμότητα εναλλακτικών λύσεων εν γένει για την τρίτη ζητούμενη χρήση, στο σημείο 7.2.1 των σχετικών γνωμών (πάρτημα Α.5 του δικογράφου της προσφυγής και παράρτημα Ε.3 του υπομνήματος του Βασιλείου της Σουηδίας της 21ης Αυγούστου 2018), η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης δήλωσε εν είδει συμπεράσματος ότι «έτεινε να ταχθεί υπέρ της απόψεως του αιτούντος την άδεια ότι δεν [υπήρχαν] εναλλακτικές λύσεις». Εντούτοις, λόγω των αντικρουόμενων απόψεων που είχαν διατυπωθεί κατά τη δημόσια διαβούλευση, η επιτροπή θεώρησε ότι το ζήτημα αυτό έχρηζε συμπληρωματικής εξετάσεως όσον αφορά τον τομέα των διαγραμμίσεων των οδών. Κατά τη γνώμη της επιτροπής, οι αβεβαιότητες ως προς το σημείο αυτό έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά τον καθορισμό της περιόδου αναθεωρήσεως.
- 15 Όσον αφορά την τεχνική σκοπιμότητα των εναλλακτικών λύσεων εν γένει για την έκτη παρατιθέμενη στη σκέψη 6 ανωτέρω χρήση, η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης συμπέρανε, στο σημείο 7.2.1 των σχετικών ενοποιημένων γνωμών (παραρτήματα Ε.6 και Ε.12 του υπομνήματος του Βασιλείου της Σουηδίας της 21ης Αυγούστου 2018), ότι, λαμβανομένων υπόψη των αντικρουόμενων απόψεων που

διατυπώθηκαν κατά τη δημόσια διαβούλευση, το ζήτημα αυτό έχρηζε συμπληρωματικής εξετάσεως για τον τομέα των διαγραμμίσεων των οδών. Διευκρίνισε, επίσης, ότι «αυτή η αβεβαιότητα» θα λαμβανόταν υπόψη κατά τον καθορισμό της περιόδου αναθεωρήσεως.

- 16 Τέλος, στο εισαγωγικό μέρος όλων των ενοποιημένων γνώμων της 11ης Δεκεμβρίου 2014 (βλ. σελίδα 4 του παραρτήματος Α.5 του δικογράφου της προσφυγής και σελίδα 4 των παραρτημάτων Ε.1 έως Ε.10 του υπομνήματος του Βασιλείου της Σουηδίας της 21ης Αυγούστου 2018), η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης επισήμανε πως «είχε την εντύπωση» ότι δεν υπήρχε τεχνικώς και οικονομικώς κατάλληλη «για τον αιτούντα» εναλλακτική λύση.
- 17 Η Επιτροπή έλαβε τις δώδεκα ενοποιημένες γνώμες στις 2 Ιανουαρίου 2015.
- 18 Στις 7 και 8 Ιουλίου 2015, στις 22 και 23 Σεπτεμβρίου 2015 καθώς και στις 3 και 4 Φεβρουαρίου 2016, η αίτηση αδειοδοτήσεως εξετάστηκε επίσης από την επιτροπή του άρθρου 133 του κανονισμού 1907/2006 (στο εξής: επιτροπή REACH).
- 19 Κατά τη συζήτηση που διεξήχθη στην επιτροπή REACH επί της αιτήσεως αδειοδοτήσεως, δύο κράτη μέλη και το Βασίλειο της Νορβηγίας επισήμαναν ότι τα επίμαχα χρωμικά μολύβδου χρησιμοποιούνταν στο έδαφός τους ως χρωστικές ουσίες μόνο στις διαγραμμίσεις των οδών με κίτρινο χρώμα. Σε ένα από αυτά τα κράτη μέλη, η χρήση των χρωμικών μολύβδου για τις διαγραμμίσεις των οδών είχε μάλιστα απαγορευθεί εδώ και μια εικοσαετία. Το Βασίλειο της Νορβηγίας επισήμανε, επίσης, ότι τα χρωμικά μολύβδου δεν χρησιμοποιούνταν για τη βαφή των εξεδρών αντλήσεως πετρελαίου στη Βόρεια Θάλασσα ή των εξεδρών που ανήκαν στην πετρελαϊκή εταιρία S.
- 20 Η Επιτροπή υπέβαλε το σχέδιό της προς ψήφιση στα μέλη της επιτροπής REACH. Είκοσι τρία κράτη μέλη ψήφισαν υπέρ του σχεδίου αποφάσεως, ενώ τρία, μεταξύ των οποίων και το Βασίλειο της Σουηδίας, ψήφισαν κατά. Δύο κράτη μέλη απείχαν από την ψηφοφορία.
- 21 Στις 7 Σεπτεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση C(2016) 5644 τελικό, με την οποία χορηγείται άδεια για ορισμένες χρήσεις των ουσιών «κίτρινο του θειοχρωμικού μολύβδου» και «ερυθρό μείγματος θεικού, μολυβδαινικού και χρωμικού μολύβδου» δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).
- 22 Στην αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλομένης αποφάσεως η Επιτροπή ανέφερε τα εξής:

«Η [επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του ECHA] επιβεβαίωσε το συμπέρασμα του αιτούντος ότι τα συνολικά [κοινωνικοοικονομικά] οφέλη που προκύπτουν από τις ζητούμενες χρήσεις υπερτερούν των κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον που συνεπάγονται οι χρήσεις αυτές. Επιβεβαίωσε επίσης ότι δεν υπήρχαν εναλλακτικές ουσίες ή εναλλακτικές τεχνολογίες κατάλληλες από απόψεως τεχνικής και οικονομικής σκοπιμότητας για τους μεταγενέστερους του αιτούντος χρήστες.»
- 23 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 8 και 9 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, στις γνώμες της, η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του ECHA συνιστούσε τον καθορισμό της περιόδου αναθεωρήσεως που προβλέπει το άρθρο 60, παράγραφος 9, στοιχείο ε', του κανονισμού 1907/2006 σε δώδεκα έτη για τέσσερις ζητούμενες χρήσεις των δύο ουσιών, δηλαδή για τις χρήσεις που διαλαμβάνονται στην πρώτη, τη δεύτερη, την τέταρτη και την πέμπτη περίπτωση της σκέψεως 6 ανωτέρω, και σε επτά έτη για τις δύο άλλες ζητούμενες χρήσεις των δύο ουσιών, δηλαδή για τις χρήσεις που διαλαμβάνονται στην τρίτη και στην έκτη περίπτωση της σκέψεως 6 ανωτέρω.
- 24 Όπως προκύπτει κατ' ουσίαν από τις αιτιολογικές σκέψεις 8 και 9 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης συνέστησε τις ως άνω περιόδους αναθεωρήσεως λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη μη διαθεσιμότητα, από τεχνικής απόψεως, κατάλληλων λύσεων για την αντικατάσταση των επίμαχων εν προκειμένω χρωστικών ουσιών για τις ζητούμενες χρήσεις, την

ιδιαίτερη σημασία της τεχνικής καταλληλότητας των εναλλακτικών λύσεων για ορισμένες ειδικές εφαρμογές όπου απαιτείται ασφάλεια και το γεγονός ότι οι χρήσεις των δύο ουσιών ενέχουν πολύ μικρούς κινδύνους, ενώ η μη αδειοδότηση θα συνεπαγόταν αμελητέα οφέλη για την υγεία του ανθρώπου. Όσον αφορά τις χρήσεις που διαλαμβάνονται στην τρίτη και στην έκτη περίπτωση της σκέψεως 6 ανωτέρω, η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης συνέστησε τη συγκεκριμένη περίοδο αναθεωρήσεως λαμβάνοντας υπόψη τις αβεβαιότητες που υφίστανται σε σχέση με το επιχείρημα του αιτούντος περί μη διαθεσιμότητας τεχνικώς πρόσφορων εναλλακτικών λύσεων στον τομέα των διαγραμμίσεων των οδών.

25 Κατά τις ως άνω αιτιολογικές σκέψεις, σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής, λόγω των δυσχερειών πλήρους αποδείξεως της μη διαθεσιμότητας τεχνικώς πρόσφορων εναλλακτικών λύσεων για το σύνολο των εν λόγω χρήσεων, η άδεια θα έπρεπε να επανεξεταστεί νωρίτερα απ' ό,τι συνιστούσε η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης. Ειδικότερα, κατά την αιτιολογική σκέψη 9 της προσβαλλομένης αποφάσεως, από μια νέα επικοινωνία με τα κράτη μέλη προέκυπτε ότι η χρήση των επίμαχων εν προκειμένω χρωστικών ουσιών στον τομέα των διαγραμμίσεων οδών είχε αντικατασταθεί ή απαγορευθεί σε ορισμένα αλλά όχι σε άλλα κράτη μέλη. Κατά την Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, ήταν συνεπώς σκόπιμο να καθοριστεί η περίοδος αναθεωρήσεως σε επτά έτη για τέσσερις ζητούμενες χρήσεις των δύο ουσιών, δηλαδή για τις χρήσεις που διαλαμβάνονται στην πρώτη, τη δεύτερη, την τέταρτη και την πέμπτη περίπτωση της σκέψεως 6 ανωτέρω, και σε τέσσερα έτη για τις δύο άλλες ζητούμενες χρήσεις των δύο ουσιών, δηλαδή για τις χρήσεις που διαλαμβάνονται στην τρίτη και στην έκτη περίπτωση της σκέψεως 6 ανωτέρω.

26 Εξάλλου, στην αιτιολογική σκέψη 12 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή ανέφερε τα εξής:

«Δεδομένου ότι είναι δυσχερής η πλήρης απόδειξη της μη διαθεσιμότητας τεχνικώς σκόπιμων εναλλακτικών λύσεων για όλες τις καλυπτόμενες από την αίτηση χρήσεις, επιβάλλεται ο περαιτέρω προσδιορισμός των επιτρεπόμενων χρήσεων σε σχέση με τα τεχνικώς απαιτούμενα χαρακτηριστικά επίδοσης των προμειγμάτων [χρωστικών ουσιών], των βαφών και προμειγμάτων που περιέχουν χρωστικές ουσίες και αντικειμένων που τις περιέχουν, χαρακτηριστικά των δύο ουσιών που δεν μπορούν να εξασφαλιστούν από άλλες κατάλληλες εναλλακτικές ουσίες ή τεχνολογίες. Η άδεια πρέπει, συνεπώς, να χορηγηθεί υπό την προϋπόθεση ότι ο κάτοχός της θα υποβάλει έκθεση καταλληλότητας και διαθεσιμότητας των εναλλακτικών λύσεων για τους μεταγενέστερους αυτού χρήστες και θα προσδιορίσει λεπτομερέστερα, στη βάση αυτή, τις επιτρεπόμενες χρήσεις. Επιπροσθέτως, σε περίπτωση υποβολής της εκθέσεως αναθεωρήσεως του άρθρου 61, παράγραφος 1, του κανονισμού 1907/2006, ο κάτοχος της άδειας θα πρέπει να περιγράψει επακριβέστερα τις επιτρεπόμενες χρήσεις βάσει των παρεχόμενων πληροφοριών από τους μεταγενέστερους αυτού χρήστες στην αλυσίδα εφοδιασμού.»

27 Στο άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή χορήγησε άδεια για τις αναγραφόμενες στην αίτηση χρήσεις των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω), υπό την προϋπόθεση ότι οι επιδόσεις των προμειγμάτων, των βαφών και προμειγμάτων χρωμάτων που περιείχαν τις συγκεκριμένες ουσίες ή των τελικών προϊόντων που τις περιείχαν ήταν, από απόψεως λειτουργικότητας, χρωματικής εντάσεως, αδιαφάνειας (δυνατότητας αποκρύψεως), ικανότητας διασποράς, ανθεκτικότητας στις καιρικές συνθήκες, θερμικής σταθερότητας ή μη διαλυτοποίησεως, ή συνδυασμού των δύο, τεχνικώς σκόπιμες μόνο για τη χρήση των εν λόγω ουσιών και ότι οι επιδόσεις αυτές ήταν αναγκαίες για την προβλεπόμενη χρήση.

28 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχείο δ', της προσβαλλομένης αποφάσεως, η άδεια χορηγείτο για όλες τις χρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι, κατ' ουσίαν, οι μεταγενέστεροι του κατόχου της άδειας χρήστες θα παρείχαν στον ECHA, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2017, πληροφορίες σχετικά με την καταλληλότητα και τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών λύσεων για τη χρήση τους, αιτιολογώντας λεπτομερώς την ανάγκη χρήσεως των επίμαχων εν προκειμένω ουσιών.

- 29 Επίσης, από το άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχείο ε', της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η άδεια χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι, κατ' ουσίαν, ο κάτοχος της άδειας θα υποβάλει στην Επιτροπή, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, έκθεση η οποία θα περιλαμβάνει τα στοιχεία του άρθρου 1, παράγραφος 3, στοιχείο δ', της αποφάσεως αυτής. Ο κάτοχος της άδειας οφείλει να προσδιορίσει λεπτομερέστερα στην έκθεσή του τις επιτρεπόμενες χρήσεις βάσει των παρεχόμενων από τους μεταγενέστερους χρήστες πληροφοριών σχετικά με τις εναλλακτικές λύσεις.
- 30 Τέλος, το άρθρο 1, παράγραφος 4, της προσβαλλομένης αποφάσεως προβλέπει, κατ' ουσίαν, όσον αφορά τις χρήσεις για τις διαγραμμίσεις των οδών, ότι η άδεια δεν ισχύει στα κράτη μέλη των οποίων η εθνική νομοθεσία απαγορεύει τη χρήση χρωμικών μολύβδου για τις διαγραμμίσεις των οδών.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 31 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 28 Νοεμβρίου 2016, το Βασίλειο της Σουηδίας άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 32 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 10 Φεβρουαρίου, στις 27 και στις 30 Μαρτίου 2017, το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησαν να παρέμβουν στη δίκη υπέρ του Βασιλείου της Σουηδίας. Με αποφάσεις της 24ης Μαρτίου και της 3ης Μαΐου 2017, ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτές τις παρεμβάσεις τους.
- 33 Στις 20 Μαρτίου 2017 ο ECHA ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα δίκη υπέρ της Επιτροπής. Την ίδια ημέρα, η ClientEarth, μια μη κυβερνητική οργάνωση μη κερδοσκοπικού σκοπού συνιστάμενου στην προστασία του περιβάλλοντος, ζήτησε επίσης να παρέμβει στη δίκη αυτή υπέρ του Βασιλείου της Σουηδίας.
- 34 Με διάταξη της 20ής Ιουλίου 2017, ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτή την παρέμβαση του ECHA. Αντιθέτως, απέρριψε την αίτηση παρεμβάσεως της ClientEarth με διάταξη της 13ης Οκτωβρίου 2017, Σουηδία κατά Επιτροπής (T-837/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:740).
- 35 Το υπόμνημα αντικρούσεως κατατέθηκε στις 7 Μαρτίου 2017.
- 36 Τα υπομνήματα παρεμβάσεως του Βασιλείου της Δανίας, του Κοινοβουλίου, του ECHA και της Δημοκρατίας της Φινλανδίας κατατέθηκαν αντιστοίχως στις 10 Μαΐου, στις 29 Σεπτεμβρίου, στις 4 και στις 5 Οκτωβρίου 2017.
- 37 Τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως κατατέθηκαν αντιστοίχως στις 2 Μαΐου 2017 από το Βασίλειο της Σουηδίας και στις 5 Οκτωβρίου 2017 από την Επιτροπή.
- 38 Το Βασίλειο της Σουηδίας και η Επιτροπή υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους με υπομνήματα παρεμβάσεως στις 19 Δεκεμβρίου 2017.
- 39 Με έγγραφο της 18ης Ιουλίου 2018, στο πλαίσιο μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 89, παράγραφος 3, στοιχεία γ' και δ', του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε το Βασίλειο της Σουηδίας να υποβάλει τις ενοποιημένες γνώμες της 11ης Δεκεμβρίου 2014, πλην της γνώμης που αφορούσε την τρίτη ζητούμενη χρήση του κίτρινου θειοχρωμικού μολύβδου, η οποία περιλαμβανόταν στην ενώπιόν του δικογραφία ως παράρτημα Α.5 του δικογράφου της προσφυγής. Με το ίδιο έγγραφο, το Βασίλειο της Σουηδίας κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία που συγκέντρωνε ο ECHA με σκοπό να εξακριβώσει εάν θα έπρεπε να περιοριστεί η χρήση των χρωμικών μολύβδου στα προϊόντα. Το Βασίλειο της Σουηδίας είχε αναφερθεί στα στοιχεία αυτά με το δικόγραφο της προσφυγής του. Τέλος, με το ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή

κλήθηκε να προσκομίσει αντίγραφο της εκθέσεως που έπρεπε να της υποβάλει ο κάτοχος της άδειας το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης απόφασης.

- 40 Το Βασίλειο της Σουηδίας και η Επιτροπή συμμορφώθηκαν προς τα αιτήματα αυτά εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 41 Το Βασίλειο της Σουηδίας ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.
- 42 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή·
  - να καταδικάσει το Βασίλειο της Σουηδίας στα δικαστικά έξοδα της παρούσας δίκης·
  - να διατηρήσει σε ισχύ την προσβαλλόμενη απόφαση, σε περίπτωση ακυρώσεώς της, έως ότου καταστεί δυνατό στην Επιτροπή, με τη συνδρομή του ECHA, να επανεξετάσει την αίτηση αδειοδότησεως.
- 43 Το Βασίλειο της Δανίας και το Κοινοβούλιο ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 44 Ο ECHA ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή και να καταδικάσει το Βασίλειο της Σουηδίας στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 45 Προς στήριξη της προσφυγής του, το Βασίλειο της Σουηδίας, υποστηριζόμενο από το Κοινοβούλιο, το Βασίλειο της Δανίας και τη Δημοκρατία της Φινλανδίας, προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως.
- 46 Με τον πρώτο λόγο, το Βασίλειο της Σουηδίας προβάλλει κατ' ουσίαν πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, καθώς και παραβίαση της αρχής της επιμέλειας. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που υπέχει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 296 ΣΛΕΕ και του άρθρου 130 του κανονισμού 1907/2006, καθώς και παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως. Με τον τρίτο λόγο, το Βασίλειο της Σουηδίας προβάλλει παράβαση του άρθρου 55 του κανονισμού 1907/2006.
- 47 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως έχει τρία σκέλη. Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, το Βασίλειο της Σουηδίας υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε η ίδια αυτοτελώς αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως άδειας σύμφωνα με το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006. Αντιθέτως, η Επιτροπή εμπιστεύθηκε το καθήκον εξετάσεως της συνδρομής των προϋποθέσεων της διατάξεως αυτής μόνο στις επιτροπές του ECHA, δηλαδή στην επιτροπή αξιολόγησης κινδύνων και στην επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης. Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το Βασίλειο της Σουηδίας υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, χορηγώντας την επίμαχη εν προκειμένω άδεια χωρίς να έχει αποδειχθεί δεόντως ότι δεν υπήρχαν εναλλακτικές των χρωμικών μολύβδου ουσίες ή τεχνολογίες κατάλληλες για τις ζητούμενες με την αίτηση αδειοδότησεως χρήσεις. Από το γεγονός και μόνον ότι η Επιτροπή χορήγησε την άδεια χωρίς να έχει εξακριβώσει δεόντως τη μη διαθεσιμότητα

εναλλακτικών λύσεων μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή αθέτησε το καθήκον επιμέλειας που υπέχει. Το τρίτο σκέλος στηρίζεται στο ότι η Επιτροπή επιχείρησε εσφαλμένως να καλύψει τις ελλείψεις της υποβληθείσας από την DCC Maastricht αναλύσεως εναλλακτικών λύσεων, αφενός, και τις ελλείψεις της αναλύσεως εναλλακτικών λύσεων που πραγματοποίησε η ίδια δυνάμει του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, αφετέρου, εξαρτώντας την αδειοδότηση από ορισμένες προϋποθέσεις και από σύντομες περιόδους αναθεωρήσεως, χωρίς να «δικαιούται» να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

- 48 Το Γενικό Δικαστήριο θεωρεί ότι πρέπει να εξετάσει πρώτα το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως περί πλάνης περί το δίκαιο εκ μέρους της Επιτροπής κατά την εξέταση της διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων καθώς και του καθήκοντος επιμέλειας

- 49 Κατά την άποψη του Βασιλείου της Σουηδίας, την οποία συμμερίζονται το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Κοινοβούλιο, η Επιτροπή, χορηγώντας την επίμαχη εν προκειμένω άδεια χωρίς να έχει αποδειχθεί δεόντως ότι δεν υπήρχαν εναλλακτικές των χρωμικών μολύβδου ουσίες ή τεχνολογίες κατάλληλες για τις ζητούμενες με την αίτηση αδειοδοτήσεως χρήσεις, παρέβη το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006. Η «βάση επί της οποίας στηρίχθηκε η απόφαση στη συγκεκριμένη υπόθεση» ουδόλως καταδεικνύει τη μη διαθεσιμότητα κατάλληλων εναλλακτικών ουσιών ή τεχνολογιών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αντί των χρωμικών μολύβδου για τις χρήσεις που καλύπτει η προσβαλλόμενη απόφαση.
- 50 Πρώτον, κατά το Βασίλειο της Σουηδίας, ο αιτών την επίμαχη εν προκειμένω άδεια δεν προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι δεν υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις. Δεύτερον, η ανάλυση εναλλακτικών λύσεων την οποία πραγματοποίησε η ίδια η Επιτροπή στην προκείμενη περίπτωση ήταν ανεπαρκής. Συγκεκριμένα, κατά την άποψη του Βασιλείου της Σουηδίας, ορισμένα στοιχεία που προέκυψαν κατά τη διαδικασία αδειοδοτήσεως καταδεικνύουν ότι υπήρχαν, τουλάχιστον εν μέρει, όπως παραδείγματος χάριν για τις διαγραμμίσεις των οδών, κατάλληλες λύσεις για την αντικατάσταση των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου. Κατά το Βασίλειο της Σουηδίας, η Επιτροπή θα είχε καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό, αν είχε εξετάσει δεόντως τις πληροφορίες που προέρχονταν από τρίτους όπως η British Coatings Federation, η Α. και η Β. (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω), καθώς και τα στοιχεία που είχαν προσκομίσει ορισμένα κράτη μέλη και το Βασίλειο της Νορβηγίας. Τρίτον, εν πάση περιπτώσει, λόγω των υφιστάμενων αντικρουόμενων πληροφοριών, η Επιτροπή θα έπρεπε να εξετάσει διεξοδικότερα αν όντως συνέτρεχε η προϋπόθεση της μη διαθεσιμότητας κατάλληλων εναλλακτικών λύσεων. Κατά το Βασίλειο της Σουηδίας, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που αντικρούουν το συμπέρασμα της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης, είναι προφανές ότι η Επιτροπή απλώς δεν εξέτασε επαρκώς την υπόθεση ώστε να είναι σε θέση να χορηγήσει την επίμαχη άδεια.
- 51 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τον ECHA, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων αυτών.
- 52 Κατά την άποψη της Επιτροπής, πρώτον, η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης έλαβε υπόψη όλα τα έγγραφα που της διαβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβουλεύσεως. Εξετάζοντας και εγκρίνοντας τις γνώμες του ECHA, η Επιτροπή έλαβε και η ίδια υπόψη τις πληροφορίες που είχαν παράσχει οι τρίτοι. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της επιτροπής REACH, έλαβε επίσης υπόψη όλα τα έγγραφα που είχε λάβει από τρίτους μετά τις γνώμες των επιτροπών του ECHA και εξέτασε αν τα έγγραφα αυτά περιείχαν συμπληρωματικές ή νέες πληροφορίες. Δεν συνέτρεχε όμως τέτοια περίπτωση.

- 53 Δεύτερον, μετά τις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν από ορισμένα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής REACH, η Επιτροπή διενήργησε συμπληρωματικές αναλύσεις προκειμένου να εξετάσει αν υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις για τις ζητούμενες χρήσεις. Συγκεκριμένα, κάλεσε τον αιτούντα να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τις καλυπτόμενες από την αίτηση αδειοδοτήσεως χρήσεις και αυτός παρέσχε πληροφορίες όσον αφορά τους καθοριστικούς τεχνικούς και οικονομικούς παράγοντες που δικαιολογούν την επιλογή της ουσίας από τους μεταγενέστερους χρήστες. Αυτές οι συμπληρωματικές πληροφορίες καταχωρίστηκαν και διαβιβάστηκαν στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής REACH (παράρτημα Β.3 του υπομνήματος αντικρούσεως). Τα κράτη μέλη ερωτήθηκαν, επίσης, από την Επιτροπή σχετικά με εθνικές υποχρεώσεις ή απαγορεύσεις που ενδεχομένως ίσχυαν για τις χρησιμοποιούμενες στις διαγραμμίσεις οδών χρωστικές ουσίες μολύβδου. Οι συμπληρωματικές πληροφορίες που ελήφθησαν επιβεβαίωσαν τα συμπεράσματα στα οποία είχε καταλήξει η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης με τις γνωμοδοτήσεις της, ότι δηλαδή δεν υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις τεχνικώς και οικονομικώς κατάλληλες για τις προβλεπόμενες χρήσεις.
- 54 Τρίτον, μετά την εξέταση των προϋποθέσεων που προβλέπει το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, η Επιτροπή έκρινε, βεβαίως, ότι ο αιτών δεν είχε αποδείξει κατηγορηματικά ότι δεν υπήρχαν τεχνικώς και οικονομικώς κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις για όλες τις πιθανές στο πλαίσιο των περιγραφόμενων χρήσεων περιπτώσεις. Ήταν, εντούτοις, της γνώμης ότι τέτοιου είδους λύσεις εξέλιπαν μόνο για ορισμένες χρήσεις που περιλαμβάνονταν οποίες ενέπιπταν στις περιγραφόμενες στην αίτηση αδειοδοτήσεως χρήσεις.
- 55 Παρά τις δυσχέρειες διαπιστώσεως της μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων, η Επιτροπή έκρινε ότι δεν έπρεπε να αρνηθεί τη χορήγηση αδειάς. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, η εκ μέρους της άρνηση χορηγήσεως αδειάς λόγω ορισμένων ανησυχιών θα ήταν υπέρμετρα επαχθής, δεδομένου ότι μπορούσε να διασκεδάσει τις ανησυχίες αυτές με λιγότερο επαχθή τρόπο, περιορίζοντας, για παράδειγμα, τον ορισμό των εγκεκριμένων χρήσεων, και δεδομένου ότι όλες οι χρήσιμες πληροφορίες περιλαμβάνονταν ήδη στα έγγραφα.
- 56 Συνεπώς, κατά την Επιτροπή, η μόνη συνέπεια των δυσχερειών που διαπιστώθηκαν κατά την εξέταση της ελλείψεως εναλλακτικών λύσεων ήταν ο περιορισμός της άδειας μόνο στις χρήσεις για τις οποίες είχε αποδειχθεί η μη διαθεσιμότητα εναλλακτικών λύσεων. Για τον σκοπό αυτό, στην πρώτη περίοδο των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως προβλέφθηκε μια σειρά περιορισμών για τον αιτούντα και τους μεταγενέστερους χρήστες που καλύπτονταν από την άδεια δυνάμει του άρθρου 56, παράγραφος 2, του κανονισμού 1907/2006, και συγκεκριμένα ότι οι επιδόσεις των προμειγμάτων, των βαφών και προμειγμάτων χρώματος που περιείχαν τις συγκεκριμένες ουσίες ή των τελικών προϊόντων που τις περιείχαν έπρεπε να είναι αναγκαίες για την προβλεπόμενη χρήση (βλ. σκέψη 27 ανωτέρω).
- 57 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι τα επιχειρήματα που προέβαλε το Βασίλειο της Σουηδίας στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως καθιστούν αναγκαία τη διευκρίνιση ορισμένων στοιχείων χωρίς τα οποία δεν μπορεί να δοθεί πειστική απάντηση στα επιχειρήματα αυτά. Τα στοιχεία αυτά αφορούν, καταρχάς, το νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου μπορεί να χορηγηθεί άδεια χρήσεως μιας ουσίας που προκαλεί πολύ μεγάλη ανησυχία (βλ. σκέψεις 58 έως 62 κατωτέρω). Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να διαπιστωθεί αν ορθώς η Επιτροπή επέλεξε το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006 ως νομική βάση της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψη 63 κατωτέρω). Επιβάλλονται, δεύτερον, ορισμένες διευκρινίσεις όσον αφορά την κατανομή των καθηκόντων που βαρύνουν τους συμμετέχοντες στη διαδικασία αδειοδοτήσεως του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, και συγκεκριμένα, την Επιτροπή, αφενός, και τις επιτροπές του ECHA, αφετέρου (βλ. σκέψεις 64 έως 69 κατωτέρω). Τρίτον, είναι αναγκαίες ορισμένες προκαταρκτικές διευκρινίσεις όσον αφορά την έννοια του όρου «εναλλακτικές λύσεις» που διαλαμβάνεται στον κανονισμό 1907/2006 (βλ. σκέψεις 70 έως 76 κατωτέρω). Τέταρτον, για να δοθεί απάντηση στα επιχειρήματα του Βασιλείου της Σουηδίας πρέπει να γίνουν ορισμένες διευκρινίσεις όσον αφορά το βάρος αποδείξεως, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, σε

συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 69 του κανονισμού αυτού (βλ. σκέψεις 77 έως 79 κατωτέρω). Πέμπτον, είναι χρήσιμες ορισμένες πρόσθετες εκτιμήσεις σχετικά με τον τρόπο κατανομής του προβλεπόμενου από τις δύο αυτές διατάξεις βάρους αποδείξεως (βλ. σκέψεις 80 έως 85 κατωτέρω).

- 58 Κατά πρώτον, επισημαίνεται ότι η άδεια χρήσεως μιας ουσίας μπορεί να χορηγηθεί σύμφωνα με τη λεγόμενη «διαδικασία επαρκούς ελέγχου» του άρθρου 60, παράγραφος 2, του κανονισμού 1907/2006 ή, εναλλακτικώς, σύμφωνα με τη λεγόμενη «κοινωνικοοικονομική διαδικασία» του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006.
- 59 Κατά το άρθρο 60, παράγραφος 2, του κανονισμού 1907/2006, η άδεια χορηγείται όταν ο κίνδυνος τον οποίο εγκυμονεί η χρήση μιας ουσίας για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον, εξαιτίας των εγγενών ιδιοτήτων της που ορίζονται στο παράρτημα XIV του εν λόγω κανονισμού, ελέγχεται επαρκώς όπως τούτο τεκμηριώνεται με την προβλεπόμενη στο σημείο 6 του παραρτήματος I του κανονισμού 1907/2006 αξιολόγηση των κινδύνων.
- 60 Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η χορήγηση αδειάς δυνάμει του άρθρου 60, παράγραφος 2, του κανονισμού 1907/2006 ή για τις ουσίες που απαριθμούνται στο άρθρο 60, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006 προβλέπει ότι η άδεια μπορεί να χορηγείται μόνον όταν καταδεικνύεται ότι τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη υπερτερούν των κινδύνων από τη χρήση της ουσίας για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον και όταν δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές ουσίες ή τεχνολογίες.
- 61 Ειδικότερα, κατά το άρθρο 60, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1907/2006, μια τέτοια απόφαση λαμβάνεται αφού ληφθούν υπόψη οι γνωμοδοτήσεις της επιτροπής αξιολόγησης κινδύνων του ECHA και της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του ECHA και αφού εξεταστούν όλα τα στοιχεία που ορίζει το άρθρο 60, παράγραφος 4, στοιχεία α' έως δ', του κανονισμού. Μεταξύ των στοιχείων αυτών συγκαταλέγονται τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση της ουσίας και οι κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της αρνήσεως χορηγήσεως της άδειας (άρθρο 60, παράγραφος 4, στοιχείο β', του κανονισμού 1907/2006), καθώς και η ανάλυση των εναλλακτικών επιλογών που υποβάλλεται από τον αιτούντα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 62, παράγραφος 4, στοιχείο ε', του κανονισμού 1907/2006 [άρθρο 60, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 1907/2006].
- 62 Εν προκειμένω, από τον φάκελο της υποθέσεως, και ιδίως από τη γνωμοδότηση της επιτροπής αξιολόγησης κινδύνων του ECHA, προκύπτει ότι, όσον αφορά τα επίμαχα εν προκειμένω χρωμικά μολύβδου, δεν ήταν δυνατό να καθοριστεί παράγωγο επίπεδο χωρίς επιπτώσεις σύμφωνα με το σημείο 6.4 του παραρτήματος I του κανονισμού 1907/2006, ούτε για τις καρκινογόνες ιδιότητες ούτε για τις τοξικές για την αναπαραγωγή ιδιότητες, κατά την έννοια του άρθρου 60, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού.
- 63 Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή στηρίχθηκε στην παραδοχή ότι η μόνη δυνατή νομική βάση για την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως ήταν το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006.
- 64 Κατά δεύτερον, όσον αφορά την κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των συμμετεχόντων στη διαδικασία αδειοδοτήσεως του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, επισημαίνεται καταρχάς ότι η Επιτροπή είναι η μόνη αρμόδια να εξακριβώσει αν πληρούνται οι προβλεπόμενες στη διάταξη αυτή προϋποθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τις σχετικές πληροφορίες, διότι ο ρόλος της δεν είναι ρόλος διαιτητή, του οποίου η αρμοδιότητα περιορίζεται στη λήψη αποφάσεως βάσει των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζουν οι συμμετέχοντες στη διαδικασία αδειοδοτήσεως (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 22ας Μαρτίου 2012, GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, σκέψη 32). Στο πλαίσιο της υποχρεώσεώς της να εξετάσει αυτεπαγγέλτως τις προϋποθέσεις του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, η Επιτροπή οφείλει, ασκώντας χρηστή διοίκηση και λαμβανομένου υπόψη του

καθήκοντος επιμέλειας που υπέχει, να συμβάλει με τα μέσα που έχει στη διάθεσή της στην εξακρίβωση των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 13ης Ιουλίου 1966, *Consten και Grundig κατά Επιτροπής*, 56/64 και 58/64, EU:C:1966:41, σ. 501).

- 65 Όσον αφορά, ειδικότερα, τις τεχνικές και οικονομικές εκτιμήσεις που είναι αναγκαίες για την κοινωνικοοικονομική ανάλυση ή την ανάλυση των κατάλληλων για τη συγκεκριμένη περίπτωση εναλλακτικών λύσεων, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις γνώμες των επιτροπών του ECHA που προβλέπει το άρθρο 64, παράγραφος 1, του κανονισμού 1907/2006. Πιο συγκεκριμένα, η εκτίμηση του κινδύνου που συνδέεται με τις χρήσεις της ουσίας και η εκτίμηση των πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους που εγκυμονούν για την υγεία ή για το περιβάλλον τυχόν εναλλακτικές ουσίες ή τεχνολογίες εμπίπτουν στα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην επιτροπή αξιολόγησης κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 64, παράγραφος 4, στοιχείο α', του κανονισμού 1907/2006. Ομοίως, η εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών οφελών που προκύπτουν από τη χρήση της ουσίας και οι κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της αρνήσεως χορηγήσεως της άδειας, των οποίων το βάρος αποδείξεως φέρουν ο αιτών ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, και η ανάλυση των εναλλακτικών λύσεων ή ενός εναλλακτικού σχεδίου και κάθε εγγράφου που διαβιβάστηκε από τρίτο κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβουλεύσεως που διεξήγαγε ο ECHA αντιστοιχούν στα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 64, παράγραφος 4, στοιχείο β', του ίδιου κανονισμού.
- 66 Οι γνώμες της επιτροπής αξιολόγησης κινδύνων και της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης έχουν την αξία επιστημονικών γνωμοδοτήσεων. Υπέρ μιας τέτοιας ερμηνείας συνηγορεί η αιτιολογική σκέψη 102 του κανονισμού 1907/2006, κατά την οποία, κατ' ουσίαν, ο ECHA διαδραματίζει τον ρόλο που κατέχει κάθε συσταθείσα ενώπιον της Επιτροπής επιστημονική επιτροπή. Κατά την αιτιολογική σκέψη 81, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 1907/2006, οι γνώμες αυτές «θα πρέπει» να λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή όταν αποφασίζει αν θα χορηγήσει ή όχι άδεια. Από τη χρήση του όρου «θα πρέπει» προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν δεσμεύεται από τις εν λόγω γνώμες.
- 67 Εντούτοις, τίποτε δεν εμποδίζει την Επιτροπή να υιοθετήσει εν όλω ή εν μέρει τις εκτιμήσεις που διατυπώνονται σε γνώμη μιας επιτροπής του ECHA, και μάλιστα χωρίς να είναι περαιτέρω υποχρεωμένη να τις αναπαράγει ή να τις αντικαθιστά κάθε φορά με δική της αιτιολογία. Όταν δεν υπάρχουν στοιχεία που εγείρουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τις γνώμες των εν λόγω επιτροπών του ECHA, η επιστημονική ανάλυση που περιλαμβάνεται σε μια τέτοια γνώμη μπορεί, καταρχήν, να επαρκεί για να λάβει η Επιτροπή απόφαση σχετικά με τη χορήγηση ή μη άδειας σύμφωνα με το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, και μάλιστα χωρίς να είναι αναγκαίες πρόσθετες επιστημονικές αξιολογήσεις εκ μέρους της Επιτροπής.
- 68 Όταν η Επιτροπή υιοθετεί τη γνώμη μιας εκ των εν λόγω επιτροπών του ECHA για να αιτιολογήσει μια απόφαση αδειοδοτήσεως, πρέπει να εξετάζει αν η συλλογιστική της γνώμης αυτής είναι πλήρης, συνεκτική και πρόσφορη (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, *Pfizer Animal Health κατά Συμβουλίου*, T-13/99, EU:T:2002:209, σκέψη 198). Εάν η συγκεκριμένη γνώμη δεν είναι πλήρης ή συνεκτική ή ακόμη εάν η συλλογιστική δεν ευσταθεί, η Επιτροπή απευθύνει ερωτήσεις στην επιτροπή προκειμένου να καλύψει τυχόν διαπιστωθείσες ελλείψεις.
- 69 Παρά το γεγονός ότι δεν δεσμεύεται από τις γνώμες της επιτροπής αξιολόγησης κινδύνων και της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης, σε περίπτωση που η Επιτροπή προτιμήσει να αποκλίνει ουσιαστικά από τη γνώμη ή να υποκαταστήσει με δική της γνώμη, επί των τεχνικών ή οικονομικών στοιχείων, τη γνώμη που εξέφρασε μια από τις εν λόγω επιτροπές του ECHA, τότε οφείλει να αιτιολογήσει ειδικώς την εκτίμησή της σε σχέση με τη διατυπωθείσα στη γνώμη εκτίμηση και στην αιτιολογία της πρέπει να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους αποκλίνει από τη γνώμη αυτή. Η αιτιολογία αυτή πρέπει να είναι τουλάχιστον ισότιμου επιστημονικού επιπέδου με εκείνο της εν λόγω γνώμης. Σε μια τέτοια περίπτωση, το θεσμικό όργανο μπορεί να στηριχθεί είτε σε πρόσθετη γνώμη της ίδιας επιτροπής είτε σε άλλα στοιχεία που έχουν ισοδύναμη τουλάχιστον αποδεικτική ισχύ με την εν λόγω γνώμη. Αν το θεσμικό όργανο αποκλίνει μόνο μερικώς, αλλά ουσιαστικά από τη γνώμη, μπορεί

επίσης να στηριχθεί στα τμήματα της επιστημονικής συλλογιστικής της γνώμης τα οποία δεν αμφισβητεί (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, Pfizer Animal Health κατά Συμβουλίου, T-13/99, EU:T:2002:209, σκέψη 199).

70 Κατά τρίτον, όσον αφορά τον όρο «εναλλακτικές λύσεις», ο κανονισμός 1907/2006 προβλέπει, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 55 ότι ένας από τους σκοπούς του είναι η προοδευτική αντικατάσταση των ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία. Από το άρθρο 64, παράγραφος 4, το άρθρο 60, παράγραφος 5, και την αιτιολογική σκέψη 69 του κανονισμού 1907/2006 προκύπτει ότι «εναλλακτική λύση» για την προβλεπόμενη στον κανονισμό 1907/2006 διαδικασία αδειοδότησεως αποτελεί μόνο μια «εναλλακτική ουσία» ή «τεχνολογία» που είναι «κατάλληλη» για τον σκοπό που επιδιώκει. Ο τελευταίος αυτός όρος χρησιμοποιείται τόσο στο άρθρο 55 όσο και στο άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006.

71 Προς αποσαφήνιση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στη σκέψη 58 ανωτέρω, ο «οδηγός [του ECHA] για τη σύνταξη της αίτησης αδειοδότησης» (ΕΕ 2011, C 28, σ. 1), ο οποίος εκπονήθηκε και διατίθεται στο κοινό δυνάμει της αιτιολογικής σκέψεως 31 και του άρθρου 77, παράγραφος 2, στοιχείο η', του κανονισμού 1907/2006, με σκοπό την παροχή οδηγιών για την ανάλυση των εναλλακτικών επιλογών, το σχέδιο υποκαταστάσεως και τις δυνατότητες συμμετοχής των ενδιαφερόμενων τρίτων στη διαδικασία αδειοδότησεως, επισημαίνει στο σημείο 3.2 τα εξής:

«Μια εναλλακτική επιλογή είναι μια πιθανή αντικατάσταση της ουσίας του παραρτήματος XIV [του κανονισμού 1907/2006]. Πρέπει να είναι σε θέση να αντικαταστήσει τη λειτουργία της ουσίας του παραρτήματος XIV. Η εναλλακτική επιλογή θα μπορούσε να είναι μια άλλη ουσία ή μια τεχνολογία (π.χ. διεργασία παρασκευής, διαδικασία, μέθοδος ή τροποποίηση τελικού προϊόντος) ή συνδυασμός μιας εναλλακτικής ουσίας και τεχνολογίας. Παραδείγματος χάρη, μια εναλλακτική τεχνολογία θα μπορούσε να είναι ένα φυσικό μέσο για την επίτευξη της ίδιας λειτουργίας με αυτή της ουσίας του παραρτήματος XIV ή μεταβολές στην παραγωγή, την επεξεργασία ή το προϊόν που να καθιστούν τελείως περιττή τη λειτουργία της ουσίας του παραρτήματος XIV.»

72 Όσον αφορά τον όρο «κατάλληλος», για τον οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 70 ανωτέρω, επισημαίνεται ότι κατατείνει στον περιορισμό των διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων μόνο σ' εκείνες οι οποίες είναι «ασφαλέστερες» κατά την έννοια της αιτιολογικής σκέψεως 73 του κανονισμού, δηλαδή στις ουσίες ή στις τεχνολογίες των οποίων η χρήση συνεπάγεται μικρότερο κίνδυνο σε σχέση με τον κίνδυνο που συνεπάγεται η χρήση της συγκεκριμένης ουσίας που προκαλεί πολύ μεγάλη ανησυχία. Περαιτέρω, ο όρος αυτός σημαίνει ότι η εν λόγω λύση πρέπει να είναι «οικονομικώς και τεχνικώς βιώσιμη» κατά την έννοια του άρθρου 55 του κανονισμού.

73 Όπως μπορεί να συναχθεί από τη φράση «οικονομικώς και τεχνικώς βιώσιμη», η σημασία της λέξεως «κατάλληλος» δεν περιορίζεται απλώς στην ύπαρξη εναλλακτικής επιλογής *in abstracto* ή υπό εργαστηριακές συνθήκες ή μόνον υπό εξαιρετικές συνθήκες. Πράγματι, ο όρος «κατάλληλος» αφορά τη «διαθεσιμότητα» των εναλλακτικών ουσιών και τεχνολογιών που είναι τεχνικώς και οικονομικώς βιώσιμες στην Ένωση, πράγμα που σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι η σχετική ανάλυση πρέπει να πραγματοποιείται υπό το πρίσμα των δυνατοτήτων παραγωγής των ουσιών αυτών και της σκοπιμότητας των εν λόγω τεχνολογιών, καθώς και σε σχέση με τις νομικές και πραγματικές συνθήκες της θέσεώς τους σε κυκλοφορία.

74 Τέλος, στο πλαίσιο μιας κοινωνικοοικονομικής διαδικασίας, κατά το άρθρο 60, παράγραφος 5, στοιχείο β', του κανονισμού 1907/2006, πρέπει επίσης να προσδιορισθεί εάν οι εναλλακτικές επιλογές που καταδείχθηκαν κατά τη διαδικασία αδειοδότησεως είναι τεχνικώς και οικονομικώς σκόπιμες «για τον αιτούντα» την άδεια.

75 Όταν από την ανάλυση που επιτάσσει το άρθρο 62, παράγραφος 4, στοιχείο ε', του κανονισμού 1907/2006 ή τις πληροφορίες που συνέλεξε η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης του ECHA ή η Επιτροπή, όπως για παράδειγμα τις πληροφορίες που ελήφθησαν από τρίτους στο

πλαίσιο δημόσιας διαβουλεύσεως όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 64, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, ή και από τις ίδιες τις αναλύσεις της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης ή της Επιτροπής μπορεί να συναχθεί ότι υπάρχουν εν γένει κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις, αλλά οι λύσεις αυτές δεν είναι τεχνικώς ή οικονομικώς σκόπιμες για τον αιτούντα, τούτο δεν σημαίνει απαραίτητως ότι δεν πρέπει να χορηγηθεί άδεια δυνάμει του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού.

- 76 Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, εφόσον καταδεικνύεται ότι τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη υπερτερούν των κινδύνων που συνεπάγεται η χρήση της ουσίας για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον, δηλαδή κατά την ανάλυση που προβλέπεται στο άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, τότε μπορεί να χορηγηθεί άδεια, εάν ο αιτών υποβάλει, σύμφωνα με το άρθρο 62, παράγραφος 4, στοιχείο στ', του εν λόγω κανονισμού, ένα σχέδιο υποκαταστάσεως κατά την έννοια του άρθρου 60, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού αυτού. Κατά τα λοιπά, το υποκειμενικό κριτήριο του άρθρου 60, παράγραφος 5, στοιχείο β', του κανονισμού 1907/2006, δηλαδή το κριτήριο που συναρτάται με την έλλειψη, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως αδειοδοτήσεως, τεχνικώς και οικονομικώς σκόπιμων για τον αιτούντα την άδεια εναλλακτικών λύσεων, συνιστά ένα από τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την εκπόνηση σχεδίου υποκαταστάσεως. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει, ιδίως, ένα χρονοδιάγραμμα των δράσεων που προτείνει ο αιτών την άδεια δυνάμει του άρθρου 62, παράγραφος 4, στοιχείο στ', του κανονισμού, στο οποίο περιέχονται, μεταξύ άλλων, οι πληροφορίες σχετικά με την έρευνα και ανάπτυξη που αναλαμβάνει ή προτίθεται να αναλάβει ο αιτών την άδεια, με σκοπό την τελική αντικατάσταση των ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία από άλλες κατάλληλες ουσίες και τεχνολογίες (αιτιολογική σκέψη 72 του κανονισμού 1907/2006).
- 77 Κατά τέταρτον, όσον αφορά το βάρος αποδείξεως που επικαλείται το Βασίλειο της Σουηδίας προς στήριξη του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 69 του κανονισμού αυτού, κατά τη διαδικασία αδειοδοτήσεως εναπόκειται ασφαλώς στον αιτούντα την άδεια να αποδείξει ότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση.
- 78 Πρέπει, εντούτοις, να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο εξετάσεως των προϋποθέσεων του άρθρου 60, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1907/2006, εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει αν από το σύνολο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών και των τεχνικών και οικονομικών εκτιμήσεων που συνδέονται με αυτά μπορεί να συναχθεί ότι όντως πληρούνται οι προβλεπόμενες στη διάταξη αυτή προϋποθέσεις (βλ. σκέψη 64 ανωτέρω).
- 79 Λαμβανομένης υπόψη αυτής της υποχρεώσεως εξετάσεως την οποία υπέχει η Επιτροπή, η κατανομή του βάρους αποδείξεως που προβλέπει το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 69 του κανονισμού αυτού, συνεπάγεται ότι ο αιτών την άδεια φέρει τον κίνδυνο να μην είναι ενδεχομένως δυνατή η διαπίστωση της ελλείψεως διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων. Συνεπώς, όταν, παρά την υποβολή στοιχείων από διάφορους συμμετέχοντες στη διαδικασία αδειοδοτήσεως, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που συνέλεξε η Επιτροπή με δικά της μέσα, παραμένει αβέβαιο αν πληρούται η προϋπόθεση της μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο αιτών δεν εκπλήρωσε το βάρος αποδείξεως που φέρει και ότι, συνεπώς, δεν πρέπει να του χορηγηθεί άδεια. Στο πλαίσιο αυτό, είναι χρήσιμο να υπογραμμιστεί, επίσης, ότι κανένας από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία αδειοδοτήσεως, αλλά ούτε και ο ECHA ή η Επιτροπή, οφείλουν να αποδείξουν τη συνδρομή του αντιθέτου της προϋποθέσεως περί ελλείψεως εναλλακτικών λύσεων, δηλαδή ότι υπάρχουν πράγματι εναλλακτικές λύσεις.
- 80 Κατά πέμπτον, πρέπει να εξεταστεί, αφενός, πώς διαρθρώνεται από την Επιτροπή η κατανομή του βάρους αποδείξεως που φέρει ο αιτών την άδεια και, αφετέρου, πώς το συγκεκριμένο θεσμικό όργανο εξετάζει αν συντρέχει η προϋπόθεση της μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων.

- 81 Πρώτον, η Επιτροπή δεν μπορεί να εκδώσει απόφαση χορηγήσεως αδειας στηριζόμενη σε απλές υποθέσεις, οι οποίες ούτε επιβεβαιώνονται ούτε αναιρούνται από τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, EU:C:2009:557, σκέψεις 51 και 52). Εάν, κατά την περάτωση της εξετάσεως που αφορά τη μη διαθεσιμότητα εναλλακτικών λύσεων, υφίστανται μόνον υποθέσεις, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006 και ότι η Επιτροπή δεν δύναται, συνεπώς, κατά νόμο να χορηγήσει άδεια, έστω και υπό όρους.
- 82 Συναφώς, και με κίνδυνο να δοθεί απάντηση σε επιχείρημα το οποίο δεν προβλήθηκε ρητώς στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αλλά μόνο στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του λόγου αυτού (βλ. σκέψη 47 ανωτέρω), λαμβανομένου εντούτοις υπόψη του γεγονότος ότι αυτά τα δύο σκέλη είναι στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους, υπογραμμίζεται ότι, καταρχήν, ανεξαρτήτως του περιεχομένου τους, οι προϋποθέσεις που τίθενται βάσει του άρθρου 60, παράγραφοι 8 και 9, στοιχεία δ' και ε', του κανονισμού 1907/2006 δεν μπορούν να έχουν ως σκοπό την κάλυψη τυχόν ελλείψεων της αιτήσεως αδειοδοτήσεως ή της αναλύσεως εναλλακτικών λύσεων που υποβάλλει ο αιτών την άδεια ή ενδεχόμενης ανεπαρκούς εξετάσεως, εκ μέρους της Επιτροπής, των προϋποθέσεων του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006.
- 83 Με άλλα λόγια, η δυνατότητα χορηγήσεως αδειας υπό όρους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 60, παράγραφοι 8 και 9, στοιχείο δ', του κανονισμού 1907/2006, δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η Επιτροπή έχει την ευχέρεια να αφήσει ανοιχτό το ζήτημα της πληρώσεως ή μη των προϋποθέσεων του άρθρου 60 του κανονισμού 1907/2006 και να αντιδράσει στην εν λόγω κατάσταση χορηγώντας άδεια υπό όρους, με σκοπό να καλύψει τυχόν ελλείψεις ή κενά της αξιολογήσεως που την βαρύνει βάσει της διατάξεως αυτής.
- 84 Δεύτερον, όπως ορθώς υποστήριξε το Βασίλειο της Σουηδίας, εάν τα στοιχεία που παρέχει ο αιτών την άδεια στην ανάλυση εναλλακτικών λύσεων αντικρούονται από στοιχεία τα οποία προσκομίζουν τρίτοι ή κράτη μέλη, εναπόκειται στην Επιτροπή, βάσει του καθήκοντός της επιμέλειας, να εξετάσει διεξοδικότερα αν συντρέχει η προϋπόθεση της μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων.
- 85 Εάν, μετά την εξέταση της προϋποθέσεως περί μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, υπάρχουν ακόμη αβεβαιότητες όσον αφορά την επιστημονική αξιολόγηση, οι οποίες δεν κατέστη δυνατό να εξαλειφθούν ούτε από τα στοιχεία που προσκόμισε ο αιτών την άδεια κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής ή μιας εκ των επιτροπών του ECHA, ούτε από τα στοιχεία που συνέλεξαν η Επιτροπή ή οι εν λόγω επιτροπές ή επίσης τρίτοι ή κράτη μέλη, επιβάλλεται η διαπίστωση, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 81 ανωτέρω, ότι καταρχήν δεν πληρούται η εν λόγω προϋπόθεση και ότι η Επιτροπή δεν δικαιούται, συνεπώς, να χορηγήσει άδεια, έστω και υπό όρους.
- 86 Τέλος, κατά έκτον, προκειμένου να δοθεί απάντηση στα επιχειρήματα που προέβαλαν οι διάδικοι στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, διαπιστώνεται ότι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, από κανένα στοιχείο δεν προέκυπτε η μη διαθεσιμότητα κατάλληλων εναλλακτικών ουσιών ή τεχνολογιών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αντί των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου για τις χρήσεις που καλύπτονταν από την προσβαλλόμενη απόφαση. Η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της, κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως αυτής, πληροφορίες που συνηγορούσαν τόσο κατά όσο και υπέρ της ελλείψεως τεχνικών βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων για το σύνολο του ζητούμενων με την αίτηση χρήσεων και δεν ήταν ακόμη δυνατό να συναχθεί συναφώς κανένα σαφές συμπέρασμα. Συνεπώς, κατά την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή δεν είχε ολοκληρώσει δεόντως την εξέταση της προϋποθέσεως περί μη διαθεσιμότητας εν γένει εναλλακτικών λύσεων, την οποία προβλέπει το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006. Στην πραγματικότητα, η Επιτροπή χορήγησε την άδεια, χωρίς να έχει προηγουμένως ελέγξει σημαντικό αριθμό ουσιωδών και αξιόπιστων πληροφοριών, προκειμένου να είναι σε θέση να αποφανθεί είτε ότι όντως δεν υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις για όλες τις ζητούμενες

χρήσεις είτε ότι οι αβεβαιότητες που εξακολουθούσαν να υπάρχουν συναφώς κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως θα μπορούσαν να θεωρηθούν αμελητέες. Ελλείψει μιας πιο εμπεριστατωμένης εξετάσεως της εν λόγω προϋποθέσεως, την οποία προβλέπει το άρθρο 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006, η επίμαχη εν προκειμένω άδεια δεν μπορούσε να χορηγηθεί.

- 87 Η διαπίστωση αυτή απορρέει, πρώτον, από μεγάλο αριθμό εγγράφων τα οποία προσκομίστηκαν από τους διαδίκους.
- 88 Είναι αληθές ότι, στη σχετική με τις εναλλακτικές λύσεις ανάλυσή του, ο αιτών είχε συγκρίνει τις ιδιότητες άνω των τριάντα ουσιών με τα χαρακτηριστικά των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου. Οι άλλες ουσίες, πλην των εν λόγω χρωμικών, αναγράφονταν με τις χημικές ονομασίες τους και απεικονίζονταν γραφικώς. Η DCC Maastricht είχε επισημάνει κατ' ουσίαν ότι καμία από τις ουσίες αυτές δεν πληρούσε τις τεχνικές ιδιότητες των επίμαχων εν προκειμένω χρωστικών ουσιών. Ειδικότερα, οι εν λόγω χρωστικές ουσίες χαρακτηρίζονταν, κατ' ουσίαν, κατά την άποψη του αιτούντος την άδεια, από υψηλή τεχνική επίδοση και «μοναδικές λειτουργικές ιδιότητες» που δεν μπορούσαν να επιτευχθούν από καμία εναλλακτική λύση. Η δέσμη των επιστημονικών, τεχνικών και οικονομικών αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε ο αιτών την άδεια προς στήριξη της αιτήσεώς του αδειοδοτήσεως ήταν συνεπώς ουσιώδης και πειστική αυτή καθαυτήν.
- 89 Εντούτοις, ορισμένες απόψεις τρίτων και κρατών μελών που εκφράστηκαν κατά τη διαδικασία αδειοδοτήσεως ήγειραν σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με την ανάλυση που υπέβαλε ο αιτών την άδεια. Πράγματι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι απόψεις αυτές ήγειραν σοβαρές αμφιβολίες και ως προς τις εκτιμήσεις της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης που περιλαμβάνονταν στις δώδεκα ενοποιημένες γνώμες της 11ης Δεκεμβρίου 2014.
- 90 Συγκεκριμένα, αντιθέτως προς τα έγγραφα που υποβλήθηκαν από την British Coatings και την A. κατά τη διαδικασία δημόσιας διαβουλεύσεως, τα οποία βεβαίως, όπως μπορεί να συναχθεί από τα στοιχεία της δικογραφίας (βλ. παραρτήματα A.11 και A.12 του δικογράφου της προσφυγής), δεν ήταν λεπτομερή ή ουσιώδη, το έγγραφο που προσκόμισε η B. (βλ. παράρτημα A.13 του δικογράφου της προσφυγής) περιείχε ανάλυση παρόμοια προς την ανάλυση της DCC Maastricht. Ειδικότερα, όσον αφορά την τεχνική σκοπιμότητα των εναλλακτικών λύσεων για τα πλαστικά προϊόντα, η B. διέκρινε τέσσερα επίπεδα επιδόσεων. Στη συνέχεια, η επιχείρηση αυτή κατονόμασε τις χρωστικές ουσίες που, κατά την άποψή της, μπορούσαν να αντικαταστήσουν τις επίμαχες εν προκειμένω ουσίες. Οι λύσεις αυτές αφορούσαν διάφορες οργανικές και ανόργανες ουσίες. Όσον αφορά την οικονομική σκοπιμότητα των λύσεων αυτών, κατά την άποψη της B., εάν οι μεταγενέστεροι χρήστες αποδέχονταν ορισμένους συμβιβασμούς ως προς τον χρωματισμό ή την έλλειψη διαφάνειας, το κόστος από τη χρήση εναλλακτικών λύσεων θα μπορούσε να μειωθεί σημαντικά. Κατά τη B., υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως εάν ο μεταγενέστερος χρήστης εγκατέλειπε συνειδητά την προσδοκία ορισμένου επιπέδου επιδόσεως και λειτουργικότητας του χρωματισμού, θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις στην αγορά της Ένωσης για όλες τις περιλαμβανόμενες στην αίτηση αδειοδοτήσεως της DCC Maastricht χρήσεις.
- 91 Επίσης, εν προκειμένω, η άποψη του αιτούντος την άδεια ότι δεν υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις δύσκολα συμβιβαζόταν με το γεγονός ότι το Βασίλειο της Νορβηγίας και πολλά κράτη μέλη, όπως το Βασίλειο της Σουηδίας, είχαν προδήλως παύσει να χρησιμοποιούν τις επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες σε ορισμένους τομείς, όπως στις διαγραμμίσεις των οδών.
- 92 Αφού έλαβε υπόψη τις εν λόγω απόψεις του αιτούντος την άδεια και τρίτων, η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης διατύπωσε τα εκτιθέμενα ανωτέρω στις σκέψεις 12 έως 15 συμπεράσματά της σχετικά με την τεχνική σκοπιμότητα των εναλλακτικών λύσεων για τις επίμαχες εν προκειμένω χρήσεις. Όμως, οι εν λόγω εκτιμήσεις της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης δεν είναι πειστικές.

- 93 Πράγματι, καταρχάς, όσον αφορά την τεχνική σκοπιμότητα των εναλλακτικών λύσεων για τη δεύτερη και την πέμπτη χρήση, οι συναφείς παρατηρήσεις της επιτροπής κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης περιορίζονται σε απλή παράθεση των απόψεων που εξέφρασαν ο αιτών την άδεια και οι άλλοι συμμετέχοντες στη διαδικασία δημόσιας διαβουλεύσεως. Παρά το γεγονός ότι οι απόψεις αυτές είναι κατ' ουσίαν αντικρουόμενες μεταξύ τους, η επιτροπή δεν συνήγαγε συναφώς κανένα συγκεκριμένο συμπέρασμα. Η εκτίμηση της επιτροπής αυτής, στο εισαγωγικό μέρος των ενοποιημένων γνωμών, κατά την οποία «φαίνεται» να μην υπάρχουν τεχνικώς και οικονομικώς κατάλληλες για τον αιτούντα εναλλακτικές λύσεις, ουδόλως μεταβάλλει τη διαπίστωση αυτή. Εκτός από το γεγονός ότι η εν λόγω εκτίμηση καταδεικνύει τις σημαντικές επιφυλάξεις που διατηρούσε ακόμη η επιτροπή, οι οποίες και θα έπρεπε να επισημανθούν, περαιτέρω αφορά τη σκοπιμότητα εναλλακτικών λύσεων «για τον αιτούντα», κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 60, παράγραφος 5, του κανονισμού 1907/2006, και όχι τη σκοπιμότητά τους εν γένει (βλ. σκέψη 86 ανωτέρω).
- 94 Στη συνέχεια, όσον αφορά την τεχνική σκοπιμότητα εναλλακτικών λύσεων εν γένει για την τρίτη και την έκτη ζητούμενη χρήση, η επιτροπή επισήμανε ρητώς ότι ήταν αναγκαία η συμπληρωματική εξέταση του ζητήματος αν εξέλιπαν εναλλακτικές λύσεις στον τομέα των διαγραμμίσεων οδών. Στην πραγματικότητα, λαμβανομένων υπόψη των συνεισφορών τρίτων όπως η Β., το συμπέρασμα αυτό επιβαλλόταν και για τους άλλους τομείς πέραν των διαγραμμίσεων οδών, και τούτο για τον πρόσθετο λόγο ότι οι ζητούμενες χρήσεις είχαν περιγραφεί από τον αιτούντα κατά τρόπο ενδεικτικό.
- 95 Τέλος, όσον αφορά την πρώτη και την τέταρτη ζητούμενη χρήση, ούτε η ανάλυση των εναλλακτικών λύσεων στην οποία προέβη η επιτροπή κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης μπορεί να θεωρηθεί πειστική. Είναι αληθές ότι το επιχείρημα ότι μια ανάλυση εναλλακτικών λύσεων δεν μπορούσε ή δεν έπρεπε να πραγματοποιηθεί για την πρώτη και την τέταρτη χρήση (βλ. σκέψη 12 ανωτέρω) μπορεί, εκ πρώτης όψεως, να γίνει δεκτό ως λογική συνέπεια του γεγονότος ότι οι επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες δεν επιτελούν καμία λειτουργία στο στάδιο της δημιουργίας των βαφών που αφορούν τις χρήσεις αυτές, αλλά επιτελούν μόνο μία λειτουργία κατά το στάδιο της συγκεκριμένης χρήσεώς τους, για παράδειγμα, κατά το στάδιο της κατασκευής μεταλλικών επιφανειών και πλαστικών ή πλαστικοποιημένων αντικειμένων που εμπίπτουν στις άλλες ζητούμενες χρήσεις. Εντούτοις πρέπει, στη συνέχεια, να ληφθεί συναφώς υπόψη το γεγονός ότι, εν προκειμένω, υπάρχει λειτουργική αλληλεξάρτηση μεταξύ της πρώτης και της τέταρτης χρήσεως, αφενός, και των άλλων ζητούμενων χρήσεων, αφετέρου. Πράγματι, η συγκεκριμένη λειτουργία των επίμαχων εν προκειμένω χρωστικών ουσιών, δηλαδή το ότι παρέχουν τη δυνατότητα λήψεως ενός αποτελέσματος φωτεινής αντιθέσεως, κάτι το οποίο δεν είναι, ασφαλώς, δυνατό κατά το στάδιο της διανομής ή της αναμείξεως σκόνης χρωστικής ουσίας σε βιομηχανικό περιβάλλον σε βαφές διαλύτη ή σε υγρό ή στερεό πρόμειγμα (βλ. την πρώτη και την τέταρτη χρήση), επιτυγχάνεται το αργότερο κατά το στάδιο της κατασκευής μεταλλικών επιφανειών και πλαστικών ή πλαστικοποιημένων αντικειμένων (βλ. τις άλλες χρήσεις). Λαμβανομένης υπόψη αυτής της αλληλεξαρτήσεως και δεδομένης της πολύ ευρείας περιγραφής της πρώτης και της τέταρτης χρήσεως, ελλείψει συμπληρωματικής εξηγήσεως, πρέπει να γίνει δεκτό εν προκειμένω ότι κάθε σφάλμα της αναλύσεως εναλλακτικών λύσεων για όλες τις άλλες χρήσεις, πλην της πρώτης και της τέταρτης, πλήττει ταυτοχρόνως και την ανάλυση εναλλακτικών λύσεων για τις συγκεκριμένες δύο χρήσεις.
- 96 Δεύτερον, η εκτίμηση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 86 ανωτέρω απορρέει από την ερμηνεία των αιτιολογικών σκέψεων 8, 9, 12 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Από τις σκέψεις αυτές προκύπτει κατ' ουσίαν ότι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διατηρούσε ακόμη η ίδια αμφιβολίες σχετικά με τη μη διαθεσιμότητα τεχνικώς σκόπιμων εναλλακτικών λύσεων για όλες τις καλυπτόμενες από την αίτηση χρήσεις.
- 97 Τρίτον, η άποψη που διατυπώνεται στη σκέψη 86 ανωτέρω ενισχύεται από μια ερμηνεία της προϋποθέσεως που θέτει η Επιτροπή στην πρώτη περίοδο του άρθρου 1, παράγραφοι 1 και 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία χαρακτηρίζεται ως «περιορισμός» (βλ. σκέψη 56 ανωτέρω). Πράγματι, η επισήμανση ότι η χρήση των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου αφορά μόνο τις περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι όντως αναγκαίες οι επιδόσεις των μειγμάτων ουσιών που

περιέχουν τα χρωμικά αυτά ισοδυναμεί με δήλωση ότι, κάθε φορά που διαπιστώνεται η ύπαρξη εναλλακτικής λύσεως, ο μεταγενέστερος χρήστης πρέπει να παύσει να χρησιμοποιεί τα επίμαχα εν προκειμένω χρωμικά μολύβδου. Μια τέτοια δήλωση αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, η ίδια η Επιτροπή δεν θεωρούσε ότι είχε ολοκληρωθεί η εξέταση της προϋποθέσεως περί μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων.

- 98 Τέλος τέταρτον, η διαπίστωση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 86 ανωτέρω επιβεβαιώνεται από το άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχεία δ' και ε', της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψεις 28 έως 29 ανωτέρω). Οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες, αφενός, οι μεταγενέστεροι του κατόχου της άδειας χρήστες πρέπει να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τις κατάλληλες και διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις που δικαιολογούν λεπτομερώς την ανάγκη χρήσεως των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου και, αφετέρου, ο κάτοχος της άδειας πρέπει να υποβάλει έκθεση στην οποία να περιγράφονται επακριβώς οι επιτρεπόμενες χρήσεις βάσει των παρεχόμενων εναλλακτικών λύσεων από τους μεταγενέστερους χρήστες τους είναι επίσης στοιχεία τα οποία καταδεικνύουν, μεταξύ άλλων, ότι δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί η εκ μέρους της Επιτροπής αξιολόγηση της μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων.
- 99 Κατά έβδομον, τα άλλα επιχειρήματα της Επιτροπής δεν είναι ικανά να κλονίσουν την εκτίμηση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 86 ανωτέρω.
- 100 Αφενός, δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα της Επιτροπής ότι διενήργησε συμπληρωματικές αναλύσεις προκειμένου να εξετάσει τη μη διαθεσιμότητα των εναλλακτικών λύσεων (βλ. σκέψη 53 ανωτέρω).
- 101 Είναι αληθές ότι, καταρχήν, η διενέργεια συμπληρωματικών αναλύσεων, προκειμένου να εξεταστεί η μη διαθεσιμότητα εναλλακτικών λύσεων, αποτελεί μια καλή προσέγγιση. Εντούτοις, στο μέτρο που τούτο μπορεί να συναχθεί από στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, οι συμπληρωματικές αναλύσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή συνίσταντο, κατ' ουσίαν, στα αιτήματά της προς τον αιτούντα άδεια για την παροχή πληροφοριών. Όμως, οι πρόσθετες πληροφορίες που παρέσχε ο αιτών την άδεια δεν προσέφεραν την παραμικρή διευκρίνιση σχετικά με τις χρήσεις για τις οποίες δεν υπήρχαν λύσεις προς αντικατάσταση των επίμαχων εν προκειμένω χρωμικών μολύβδου. Είναι αληθές ότι στον κατάλογο που προσκόμισε η Επιτροπή ως παράρτημα Β.3 του υπομνήματος αντικρούσεως απαριθμούνται παραδείγματα συγκεκριμένων εφαρμογών που καλύπτονται από την αίτηση αδειοδοτήσεως. Εντούτοις, ο κατάλογος αυτός δεν απαντά στο ερώτημα γιατί οι εναλλακτικές λύσεις οι οποίες, κατά τα λεγόμενα του Βασιλείου της Σουηδίας, υπάρχουν στην αγορά δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αντί των εν λόγω χρωμικών μολύβδου, για τις αναγραφόμενες στον ως άνω κατάλογο εφαρμογές.
- 102 Αφετέρου, είναι αληθές ότι, όταν η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις χορηγήσεως αδειάς, οφείλει επίσης να σέβεται την αρχή της αναλογικότητας. Εντούτοις, όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπει μία από τις διατάξεις του κανονισμού 1907/2006, το ζήτημα της αναλογικότητας είναι άνευ σημασίας.
- 103 Τέλος, κατά όγδοον, λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, δεν είναι πλέον αναγκαίο να εξεταστεί το επιχείρημα του Βασιλείου της Σουηδίας ότι η Επιτροπή αθέτησε το καθήκον της επιμέλειας (βλ. σκέψη 46 ανωτέρω).
- 104 Πράγματι, το επιχείρημα αυτό δεν προβάλλεται αυτοτελώς στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, αλλά συμπληρωματικώς προς την επιχειρηματολογία που αφορά παράβαση του άρθρου 60, παράγραφος 4, του κανονισμού 1907/2006 λόγω ανεπαρκούς εξετάσεως των προϋποθέσεων που προβλέπει η διάταξη αυτή (βλ. σκέψεις 86 έως 102 ανωτέρω).
- 105 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτό.

106 Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν το πρώτο και το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου καθώς και οι λοιποί λόγοι ακυρώσεως που προβλήθηκαν στο πλαίσιο της προσφυγής.

Επί της διατήρησης σε ισχύ των εννόμων αποτελεσμάτων της προσβαλλομένης αποφάσεως έως την αντικατάστασή της με νέα απόφαση

107 Η Επιτροπή ζήτησε, σε περίπτωση ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματα της αποφάσεως αυτής έως ότου καταστεί δυνατό στην Επιτροπή, με τη συνδρομή του ΕCHA, να επανεξετάσει την αίτηση χορηγήσεως άδειας.

108 Το αίτημα αυτό πρέπει, εντούτοις, να απορριφθεί.

109 Κατά το άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ο δικαστής της Ένωσης, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να προσδιορίσει εκείνα τα έννομα αποτελέσματα της ακυρωθείσας πράξεως που θεωρούνται οριστικά. Μπορεί να κάνει χρήση της παρεχόμενης από τη διάταξη αυτή ευχέρειας, να διατηρήσει τα δικαιώματα που θεσπίζονται με την προσβαλλόμενη πράξη έως ότου τα αρμόδια όργανα λάβουν τα κατάλληλα μέτρα (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 20ής Μαρτίου 1985, Timex κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, 264/82, EU:C:1985:119, σκέψη 32).

110 Κατά πάγια νομολογία, ο δικαστής της Ένωσης πρέπει να ασκήσει την εξουσία που του απονέμει το άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και να διατηρήσει τα έννομα αποτελέσματα της προσβαλλομένης πράξεως την οποία ακυρώνει με την απόφασή του, όταν τούτο συνάδει προς την αρχή της ασφάλειας δικαίου (απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-137/12, EU:C:2013:675, σκέψη 81), όπως ερμηνεύθηκε έναντι κάποιου άλλου συμφέροντος της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 22ας Οκτωβρίου 2013, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-137/12, EU:C:2013:675, σκέψη 80, της 24ης Ιουνίου 2014, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-658/11, EU:C:2014:2025, σκέψεις 90 και 91, και της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-490/10, EU:C:2012:525, σκέψη 91) ή ενός συμφέροντος κράτους μέλους (πρβλ. απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2007, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-299/05, EU:C:2007:608, σκέψη 74).

111 Η προβλεπόμενη στο άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ ευχέρεια μπορεί, επίσης, να ασκηθεί και στην περίπτωση ενός συμφέροντος ιδιώτη (πρβλ. απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-113/14, EU:C:2016:635, σκέψη 83). Συγκεκριμένα, για λόγους που άπτονται της ασφάλειας δικαίου, τα αποτελέσματα πράξεως που έχει ακυρωθεί πρέπει να διατηρηθούν ιδίως σε περίπτωση που η ακύρωση θα συνεπαγόταν κατά τρόπο άμεσο σοβαρές αρνητικές συνέπειες για τα πρόσωπα που αφορά η πράξη, η δε νομιμότητα της προσβαλλομένης πράξεως δεν αμφισβητείται λόγω του σκοπού ή του αντικειμένου της αλλά λόγω της αναρμοδιότητας του εκδόντος οργάνου ή παραβάσεως ουσιώδους τύπου (βλ. απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-113/14, EU:C:2016:635, σκέψη 81 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

112 Εν προκειμένω, η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως με άμεσο αποτέλεσμα μπορεί, ασφαλώς, να έχει σοβαρές αρνητικές συνέπειες για την DCC Maastricht. Η εταιρία αυτή δεν θα είναι πλέον σε θέση να διαθέτει στην αγορά τις επίμαχες εν προκειμένω χρωστικές ουσίες. Εντούτοις, η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως στηρίζεται σε λόγους που αφορούν την ουσιαστική νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως. Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 1907/2006, ο κανονισμός αυτός έχει ως σκοπό να διασφαλίσει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου. Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, η διατήρηση σε ισχύ των εννόμων αποτελεσμάτων της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν συνάδει προς τον σκοπό αυτό.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 113 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί, πλέον των εξόδων της, και στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Βασίλειο της Σουηδίας.
- 114 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Κοινοβούλιο φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την εκτελεστική απόφαση C(2016) 5644 τελικό της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, με την οποία χορηγείται άδεια για ορισμένες χρήσεις των ουσιών «κίτρινο του θειοχρωμικού μολύβδου» και «ερυθρό μείγματος θεικού, μολυβδαινικού και χρωμικού μολύβδου» δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006.
- 2) Απορρίπτει το αίτημα της Επιτροπής να διατηρηθεί σε ισχύ, σε περίπτωση ακυρώσεώς της, η εκτελεστική απόφαση C(2016) 5644 τελικό της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, έως ότου καταστεί δυνατή η επανεξέταση της αιτήσεως αδειοδοτήσεως.
- 3) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Βασίλειο της Σουηδίας.
- 4) Το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Γρατσίας

Labucka

Dittrich

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Μαρτίου 2019.

(υπογραφές)